

forrás

Szabad- egyetem

• Budapest (MTI)

Idén július 20-25. között rendezik meg a IX. Bálványosi Nyári Szabadegyetemet a romániai Tusnádfürdőn. A szabadegyetemen többségében magyar és román politikusok, tudósok és közéleti személyiségek tartanak előadásokat. A tervek szerint az eseményen többek között részt vesz *Adrian Severin* volt román külügyminiszter, *Smaranda Enache* neves emberi jogi aktivista, *Tőkés László* püspök, az RMDSZ tiszteletbeli elnöke, *Németh Zsolt*, a Külügyminisztérium politikai államtitkára, *Pálkás József*, az Oktatási Minisztérium politikai államtitkára és *Varga Mihály*, a Pénzügyminisztérium politikai államtitkára. Az előadásokon várhatóan szó lesz a magyar-román kapcsolatokról, az euroatlanti integrációról, valamint gazdasági, kulturális és ifjúsági kérdésekről.

Diáktalálkozó

• Keszthely (MTI)

Közös kelet-európai hallgatói szervezet létrehozását indítványozta Skultéty Tamás, a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciájának (HÖÖK) elnöke a Keszthelyen 17 ország képviselőinek részvételével megrendezett kelet-kelet diáktalálkozón. Az önkormányzati konferencia elnöke a továbbiakban, a hazai helyzetről szólva rámutatott, hogy Magyarországon nagyjából már kikristályosodott és megfelelően működik a felsőoktatási hallgatók érdekképviseleti rendszere, a 190 önkormányzat működési feltételei azonban még nagyon eltérőek – hangsúlyozta. A HÖÖK elnöke törvényi garanciákat sürgetett a működési feltételek különbözőségének megszüntetésére, majd azt hangsúlyozta, hogy felsőoktatásunk ma még felesleges idő- és pénzöbbletet igényel strukturáját mielőbb össze kell hangolni a munkaerőpiaci igényekkel. Szerinte az ezzel kapcsolatos felmérést rövid időn belül el kell végezni, s ki kell dolgozni a felsőoktatás átjárhatóságát, továbbá az egymás diplomáinak „beszámitását” biztosító kreditrendszert is.

Európai bizonyítvány

• Budapest (MTI)

Az Európai Unió tagállamaiban is elismert, kétnyelvű bizonyítványt kapnak az Európa 2000 Alapítvány kezelésében lévő Budapesti Közgazdasági és Műszaki Szaképző Iskolát elvégző diákok. Az iskolát 1992-ben a nagyvállalatok felszámolásával megszűnő szakmai képzés biztosítására hozták létre. Az 1-4 évig terjedő tanulmányaik során a diákok asztalos, illetve közgazdasági-pénzügyi területen szerezhetnek szakképesítést, és a má már nélkülözhetetlen számítógépes ismereteket elsajátítva, angol szakmai nyelvvizsga birtokában fejtezhetik tanulmányait. A hallgatók a hagyományos vizsgarendszertől eltérően nem vizsgáznak, munkájukat a teljesített modulokkal, vagyis szakmai alapegységekkel mérik.

• Ha egy magyar lány elindul...

A jelszó: kalandra fel!

Pászka Orsolya: A kanadai egyetemi élet jó, csak drága. (Fotó: Mohos Angéla)

Temesvár, Torontó, Welland, Hamilton. Pászka Orsolya életének eddigi állomásai. S a lány – aki csupa báj, s kinek hangja vígan muzsikál – még csak húszesztendő. Orsolya négy éve él családjával Kanadában. Ott fejezte be a gimnáziumot, s ott kezdte el az egyetemet. Ha nagy lesz, tanárként szeretne dolgozni valahol a világban, mert imádja a gyermekeket.

• Hogyan kerül ki egy tizenhat esztendőes gye-reklány a messzi Kanadába?

– Édesanyám férje mérnök. A családuk már 1993 előtt szerett volna valamelyik nyugati országban letelepedni, ám Németország, Ausztria és Franciaország nem fogadott bennünket. Kanada viszont, mivel szüksége van műszaki szakemberekre, megadta a letelepedési engedélyt. Kalandos családuk 1993 őszén

indult el Temesvárról Torontóba.

• Beszéljél angolul?

– Nem. Ettől függetlenül a kérésünktől számított két hétre már iskolába jártam. Persze az elején sok mindent nem értettem, s mindig kérdeztem az osztálytársaimat, hogy „most mit mondt?”

• És ők segítettek?

– Igen. Aztán szép lassan belejöttem a dolgokba. Olyannyira, hogy már az első évet is elvégeztem a hamiltoni tudományegyetemen.

• Milyen a kanadai egyetemi élet?

– Jó, csak drága. Kanadában, ellentétben Magyarországgal, nem kell felvételizni a felsőoktatási intézményekben. Ha az ember befizeti a tandíjat, bármilyen kurzust felvehet. Én egyébként világtudományokat és történelmet tanulok.

• Mindezt mennyiért?

– Évente négyezer kanadai dollár a tandíjam. Ám, ha a kanadai állam nem adna kilencezer dolláros ösztöndí-

jat, nem járhatnék egyetemre. Ugyanis ebből az összegből fedezem a tandíjamat, az albérletemet, az étkezésemet, s ebből vásárolok tananyagokat is. A probléma csak az, hogy ezt a pénzt – körülbelül ötvétezer dollárt – a diploma átvétele után vissza kell fizetnem. Persze, nem azonnal, hanem évek alatt. Tehát nem jótékonkodik az állam, csupán segít azoknak, akik rosszabb anyagi körülmények között élnek, de szeretnék tanulni.

• Erre az ösztöndíjra a kanadaiak is pályáznak?

– Természetesen, és pályáznak is. Ám a létszám behatárolt. Sokan egyébként csak úgy tudnak egyetemre járni, hogy fél kurzust elvegenek, mivel az egész éves tandíjat nem bírják fizetni. Azaz: fél évet tanulnak, fél évig pedig dolgoznak.

• A nyári vakáció ideje alatt nem lehet összeszedni a tandíjra valót?

– Bármilyen furcsán hangzik is, nem. A diák

ugyanis nem talál magának olyan munkát, ahol két és fél hónap alatt több ezer dollárt tudna keresni.

• Találkoztál már odakint olyan magyarokkal, akik ötvenhatban hagyták el az országot?

– Már szavaltam is náluk. A Wellandi Magyar Házban rendszeresen tartanak különböző esteket. Itt kértek meg arra, hogy mondjak el néhány szép magyar verset. A Hamiltoni Arany János Iskolában pedig – ahol nyolc osztály tanul magyar nyelven – már oktattam is az apróságokat. A második osztályosokkal megtanultuk a magyar ABC-t, énekelünk és játszottunk. Imádom a gyermekeket. Az egyetem, illetve az egyéves tanárképző elvégzése után tanárként szeretnék dolgozni a jövőben.

• És hol?

– Azt egyelőre még nem tudom. Kanadában, Japánban vagy Kínában. Az ázsiai országokba manapság sok fiatal megy angolt tanítani. Az is egy nagy kaland, nem?

Szabó C. Szilárd

• Új szak a JATE bölcsészkarán

Irodalomelmélet - csak egyetemistáknak

Irodalomelmélet és interpretáció néven új szakot kívánunk indítani a József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán. A tervezett képzés egyedinek számít, ilyen témában önálló szak ugyanis még egyetlen felsőoktatási intézményben sem létezik Magyarországon.

Irodalomelméletet a JATE-n eddig speciális képzés formájában oktattak az irodalomelméleti tanszéki csoport tanárai, illetve egyéb tanszékek meghívott előadói. Az önálló szak alapítását a szerdai csoport vezetője, dr. Odorics Ferenc egyetemi docens szerint az indokolja, hogy az utóbbi két-három évtizedben a nemzetközi irodalomtudományban az elméleti vizsgálgatók előtérbe kerültek a történeti kutatókkal szemben. A nemzetközi változások hatására voltak és vannak a hazai iro-

domtudomány helyzetére is. Az irodalom intézményei egyre több olyan szakemberre tartanak igényt, akik elméleti szinten is képzettek. Odorics Ferenc szerint ennek az átrendeződésnek a következményei a felsőoktatásban is megfigyelhetők. Egyre több elméleti tantárgy jelenik meg, ezek azonban csupán alapszintű tudást nyújtanak. A szakok rendszerében pedig a változásnak alig van nyoma. Most a JATE bölcsészkarán úgy döntöttek, hogy az irodalomelmélet oktatására önálló szakot hoznak létre.

A magyar irodalomelméletben a szegedi kutatók mindig az élén jártak – mondja Odorics Ferenc. Kányó Zoltánt, aki 1985 óta nem él, valamint a ma is a JATE-n oktató Bernáth Árpádot és Csúri Károlyt a szegedi irodalomelméleti iskola alapítóiként említi. Az általa teremtett hagyományt vitatja tovább a két éve működő

irodalomelméleti tanszéki csoport keretében. A csoport oktatóinak tevékenysége azonban távolabbi, mintegy ötéves múltra tekint vissza. A csoport munkájában olyanok is részt vesznek, akik más tanszéken tanítanak.

Az irodalomelmélet és interpretáció szakot jövőre kívánják indítani alapképzésként nappali tagozaton. A négy éves oktatás végén szerethető oklevélben az irodalomelmélet előadója megnevezés szerepel majd. A szakra csupán 10-12 hallgató veszik fel. A feltételek szerint csak azok jelentkezhetnek majd, akik más szakon két félévet tanultak az egyetemen, legalább jó minősítéssel teljesítették a „Bevezetés az irodalomtudományba” és a „Bevezetés az irodalomelméletbe” című tárgyakat, és középfokú szinten beszéljenek valamely idegen nyelven. A szak megnevezésében az „interpretáció” szót Odorics Ferenc azzal magya-

rázta, hogy olyan elméleti kérdésekkel próbálnak foglalkozni, amelyek az olvasás, az interpretáció során vetődnek fel. Ezt a munkát számítógép is segíti majd egy hároméves Tempus-pályázatnak köszönhetően. A tanszéki csoport vezetője szerint a számítógép alkalmazása megteremti az irodalomtudomány és a korszerű kommunikációs-informatikai rendszerek újszerű kapcsolatát: a multimédia alkalmazását az irodalom-oktatásban. A tervezett szak különlegességének számít az is, hogy hallgatók a képzés során a kortárs magyar irodalmat is megismerhetik. Az oktatásban törekedni fognak arra, hogy a diákok önálló munkát végezzenek, hangsúlyt helyeznek az interpretációs készség fejlesztésére, a tudományos tevékenységre, és a publikálásra irányuló műhelyszemináriumi foglalkozásokra.

Hegedűs Szabolcs

Pótfelvételi lehetőségek

• Budapest (MTI)

Azok számára, akiknek nem sikerült felvétel nyerniük, az idei felvételik kiegészítőként egyes felsőoktatási intézmények pótfelvételit hirdetnek – tudatta az Országos Felsőoktatási Felvételi Iroda (OFFI) közleményében.

Csak azoknak a jelentkezésüket fogadják el, akik 1998-ban nem jelentkeztek, vagy akik az 1998. évben nem nyertek felvételt egyetlen felsőoktatási intézménybe sem. Meghirdetésre kerülnek az akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzés programjai, amelyek középiskolai végzettségre épülő szakoképzések, továbbá azok az egyetemi és főiskolai képzések, amelyeknél új vagy további felvételi lehetőségek vannak. A konkrét lehetőségekről bővebb információ az érintett felsőoktatási intézmények tanulmányi osztályain kapható.

Ezek címe, telefonszámai a Felsőoktatási felvételi tájékoztató 1998. című kiadványban találhatók. A felvételi eljárás során csak egy intézménybe, karra, szakra vagy szakpárra, tagozatra, képzési formára lehet jelentkezni az 1998. évi jelentkezési lapok – az „A” és „B” lap – ismételt beadásával – közölte az OFFI. A pótfelvételi rendszer nem teszi lehetővé több „B” lap beadását – tették hozzá.

A jelentkezési lapok, amelyeknek 1998. augusztus 3. hétfő a beérkezési határidejük, az érintett felsőoktatási intézményeknél, két budapesti könyvesboltban (1053 Budapest, Kosuth Lajos u. 4. és 1132 Budapest, Visegrádi u. 11.) illetve a nyomtatványellátóknál szerezhetők be. Az „A” típusú jelentkezési lapot az ahhoz mellékelni kell feladni az Országos Felsőoktatási Felvételi Iroda címére (Budapest, 114-es Posta 1542). A „B” típusú intézményi jelentkezési laphoz a Felsőoktatási felvételi tájékoztató 1998. c. kiadványban megjelölt iratokat kell csatolni, illetve azokat a középiskolai teljesítményeket, felvételi eredményeket kell igazolni, amelyeket a felsőoktatási intézmények a felvételi tájékoztatóban kérnek. A „B” típusú lapot közvetlenül a felsőoktatási intézményhez kell küldeni.

A felsőoktatási intézmények többsége augusztusban nem tart új felvételi vizsgát, hanem az 1998. évi felvételi eljárás során elért eredményeket veszi figyelembe.

A minimális pontszám elérése természetesen nem jelent automatikusan felvételt, a jelentkezőket pontszámok alapján rangsorolják – hangsúlyozta közleményében az OFFI.

Az OFFI felhívta a jelentkezők figyelmét, hogy a pontatlanul kitöltött, a szükséges adatokat nem tartalmazó, illetve hiányosan felszerelt jelentkezési lapokkal a felvételi eljárás rövid határideje miatt nem tudnak foglalkozni. Az ilyen jelentkezés automatikusan érvénytelenül válik. A felvételi eredményéről 1998. szeptemberének első napjaiban kapnak értesítést a jelentkezők.

Védőnőképzés

• Miskolc (MTI)

Szeptembertől újból megkezdődik a felsőfokú védőnőképzés Miskolcon, amelyet három évvel ezelőtől, egy máig vitatott döntést követően szünetelt meg – jelentette be sajtótájékoztatóján *Mang Béla*, a Miskolci Egyetem főtitkára.

A Hajnal Imre Egészségtudományi Egyetem 1995-ben számolta fel miskolci főiskolai tagozatát, ahol gyógyszertárolásokat, védőnőket képeztek. A döntést tulajdonképpen a Bokros-csomag kényszerítette az egyetemet; megalapozottságát szakmai körökben is vitatták. Időközben beigazolódtott: az északmagyarországi régióban az

utánpótlás biztosítása érdekében mindenféleképpen szükség van erre a szakképzésre. Az oktatás újraindításának feltételei most teremtődtek meg – közölte Mang Béla –, a Debreceni Orvostudományi Egyetem (DOTE) kihelyezett tagozataként kezdődhet meg szeptember elsejével a Miskolci Egyetemen a főiskolai szintű védőnőképzés. Az eről szóló megállapodást a két intézmény rektora írta alá. Eszerint a Miskolci Egyetem az oktatás tárgyi feltételeit biztosítja, a DOTE az oktatói háttérrel. A képzést várhatóan anyagilag is támogatja a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei és a Miskolc városi önkormányzat.

Uniós szakfordítók

• Budapest (MTI)

Európai uniós szakfordító- és konferenciatorolmány-képzés bevezetéséről szóló együttműködési jegyzőkönyvet írt alá Szvák Gyula, az Eötvös Loránd Tudományegyetem bölcsészettudományi karának elnöke helyettese a francia és az angol partnerintézmények képviselőivel Budapesten.

Klaudy Kinga, az ELTE BTK fordító- és tolmácsolás-csoportjának vezetője elmondta: a szeptemberben induló posztgraduális kurzuson, az országban elsőként, olyan

szakfordítókat és konferenciatorolmányokat képeznek, akik képesek két EU-nyelvről magyarra és anyanyelvükről első idegen nyelvre fordítani és tolmácsolni az uniós intézményekben megkövetelt szinten. A négy féléves képzésben részt vevők a magyar (A) mint idegennyelv mellé első (B), valamint második (C) idegen nyelvként egyaránt választathatják az angolt, a franciát vagy a németet. Képesítő vizsgát az így kialakított A-B-C nyelvi kombinációban kell majd tenniük.

A minimális pontszám elérése természetesen nem jelent automatikusan felvételt, a jelentkezőket pontszámok alapján rangsorolják – hangsúlyozta közleményében az OFFI.

Az OFFI felhívta a jelentkezők figyelmét, hogy a pontatlanul kitöltött, a szükséges adatokat nem tartalmazó, illetve hiányosan felszerelt jelentkezési lapokkal a felvételi eljárás rövid határideje miatt nem tudnak foglalkozni. Az ilyen jelentkezés automatikusan érvénytelenül válik. A felvételi eredményéről 1998. szeptemberének első napjaiban kapnak értesítést a jelentkezők.